

Jesienny pakiet europejskiego semestru: wzmocnienie Europy wychodzącej z kryzysu i zwiększenie jej wymiaru ekologicznego i cyfrowego

Komisja Europejska rozpoczęła dziś cykl europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2022 r. Jesienny pakiet europejskiego semestru obejmuje roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego, opinie w sprawie projektów planów budżetowych dla strefy euro na 2022 r., zalecenia w sprawie polityki dla strefy euro oraz wnioski Komisji dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu.

Pakiet opiera się na [prognozie gospodarczej z jesieni 2021 r.](#), w której stwierdzono, że gospodarka europejska przechodzi od fazy ożywienia do fazy ekspansji, ale obecnie stoi w obliczu nowych trudności.

Roczna analiza zrównoważonego wzrostu gospodarczego

W tegorocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego przedstawiono ambitny program na 2022 r., aby odejść w UE od zarządzania kryzysowego i skierować ją na ścieżkę zrównoważonej i sprawiedliwej odbudowy, która będzie zwiększać odporność unijnej gospodarki. W analizie określono również, w jaki sposób Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), główny element [NextGenerationEU](#), zostanie ściślej zintegrowany z nowym cyklem europejskiego semestru. Zapewni to synergii między tymi procesami i pozwoli uniknąć niepotrzebnych obciążeń administracyjnych po stronie państw członkowskich. W rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego określono ponadto, w jaki sposób cele zrównoważonego rozwoju zostaną w większym stopniu włączone do europejskiego semestru, co pozwoli zapewnić w pełni zaktualizowaną i spójną sprawozdawczość z realizacji tych celów we wszystkich państwach członkowskich.

[Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności](#), dysponujący budżetem w wysokości 723,8 mld euro w postaci dotacji i pożyczek, odegra kluczową rolę w budowaniu odpornej gospodarki, której podstawę stanowi sprawiedliwość. Dzięki uwzględnieniu priorytetów UE w RRF państwa członkowskie znajdują w europejskim semestrze wytyczne, pomagające im z większym powodzeniem realizować zieloną i cyfrową transformację oraz budować bardziej odporną gospodarkę UE.

Zgodnie ze stanem na dzień dzisiejszy Komisja zatwierdziła 22 krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności; Rada zatwierdziła wszystkie z nich. W związku z tym rozpoczęto wypłaty zaliczek na rzecz 17 państw członkowskich, które od sierpnia 2021 r. otrzymały 52,3 mld euro. Ogólnie rzecz biorąc, plany zatwierdzone dotychczas przez Radę opiewają na 291 mld euro w formie dotacji i 154 mld euro w formie pożyczek. Główny nacisk przenosi się obecnie na wdrażanie planów odbudowy w poszczególnych krajach.

Wypłaty zaliczek w ramach RRF zaczęły już wносить cenny wkład w cztery wymiary konkurencyjnej zrównoważoności, o których mowa w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego: zrównoważenie środowiskowe, wydajność, sprawiedliwość i stabilność makroekonomiczna.

Komisja wzywa również państwa członkowskie do dopilnowania, by krajowe reformy i inwestycje odzwierciedlały priorytety określone w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego.

Opinie w sprawie projektów planów budżetowych państw członkowskich strefy euro

[Opinie Komisji w sprawie projektów planów budżetowych na 2022 r.](#) opierają się na zaleceniach dotyczących polityki fiskalnej przyjętych przez Radę w czerwcu 2021 r. Uwzględniają one dalsze stosowanie w 2022 r. ogólnej klauzuli wyjścia paktu stabilności i wzrostu.

Państwa członkowskie kończą tymczasowe działania nadzwyczajne i w coraz większym stopniu koncentrują środki wsparcia na utrzymaniu ożywienia gospodarczego. Dotacje w ramach RRF sfinansują w 2022 r. 24 proc. łącznych środków wsparcia odbudowy. Absorpcja dotacji w ramach RRF ma być skoncentrowana na wstępie: oczekuje się, że państwa członkowskie wydadzą ponad 40 proc. całkowitej kwoty przyznanych dotacji w ramach RRF, w oczekiwaniu na decyzję o wypłacie środków po osiągnięciu kamieni milowych i wartości docelowych. Zgodnie z zaleceniem Rady inwestycje finansowane ze środków krajowych mają zostać utrzymane lub zasadniczo utrzymane w 2022 r. we wszystkich państwach członkowskich.

Przewiduje się, że kurs polityki fiskalnej strefy euro będzie ekspansywny w latach 2020-2022. Pozytywny wpływ inwestycji publicznych i innych wydatków kapitałowych finansowanych zarówno z budżetów krajowych, jak i z budżetu UE jest istotny,

ale głównym motorem ekspansji fiskalnej w latach 2021 i 2022 są bieżące wydatki pierwotne netto finansowane ze środków krajowych. W kilku państwach członkowskich, w tym w niektórych państwach o wysokim zadłużeniu, prognozowany wspierający kurs polityki fiskalnej ma być napędzany wyższymi wydatkami bieżącymi finansowanymi ze środków krajowych lub obniżkami podatków bez zapewnienia finansowania z innych źródeł. Oczekuje się, że w niektórych przypadkach będzie to miało znaczny wpływ na sytuację fiskalną. W około jednej czwartej państw członkowskich wspierający kurs polityki fiskalnej będzie zgodnie z oczekiwaniami napędzany inwestycjami finansowanymi, zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych.

Zalecenie dla strefy euro i sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania

[Zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro](#) zawiera odrębne wskazówki dla należących do niej państw w odniesieniu do tych kwestii, które mają wpływ na funkcjonowanie całej strefy. Zaleca się w nim państwu członkowskiemu strefy euro podjęcie w latach 2022–2023 działań, indywidualnie i zbiorowo w ramach Eurogrupy, umożliwiających dalsze wykorzystywanie i koordynację krajowych polityk fiskalnych w celu skutecznego wspierania trwałego ożywienia. W zaleceniu wzywa się do utrzymania umiarkowanego wspierającego kursu polityki fiskalnej w 2022 r. w całej strefie euro oraz do stopniowego skupiania środków polityki fiskalnej na inwestycjach promujących odporną i zrównoważoną odbudowę. Podkreślono w nim również znaczenie przejścia od działań nadzwyczajnych do środków służących odbudowie na rynkach pracy poprzez zapewnienie skutecznej aktywnej polityki w zakresie rynku pracy, zgodnie z zaleceniem Komisji w sprawie skutecznego aktywnego wspierania zatrudnienia w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (EASE). Państwa członkowskie strefy euro powinny w dalszym ciągu prowadzić elastyczną politykę fiskalną, aby móc reagować w przypadku ponownego pojawienia się zagrożeń związanych z pandemią. Kiedy warunki ekonomiczne na to pozwolą, państwa członkowskie powinny prowadzić polityki fiskalne ukierunkowane na osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim terminie i zapewnienie długookresowej zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększaniu inwestycji. W zaleceniu wzywa się także do kontynuowania prac nad dokończeniem budowy unii bankowej, wzmocnieniem międzynarodowej roli euro oraz wspieraniem procesu tworzenia cyfrowego euro.

[Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania](#) jest narzędziem umożliwiającym monitorowanie w celu wykrycia potencjalnych zakłóceń równowagi makroekonomicznej. W tegorocznym sprawozdaniu stwierdzono, że szczegółowe oceny sytuacji są uzasadnione w przypadku 12 państw członkowskich: Chorwacji, Cypru, Francji, Niemiec, Grecji, Irlandii, Włoch, Niemczech, Portugalii, Rumunii, Hiszpanii i Szwecji. W poprzednim rocznym cyklu nadzoru w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej wspomniane państwa członkowskie były objęte szczegółową oceną sytuacji i uznano, że doświadczają one zakłóceń równowagi makroekonomicznej (Chorwacja, Francja, Niemcy, Irlandia, Niemczech, Portugalia, Rumunia, Hiszpania i Szwecja) lub nadmiernych zakłóceń (Cypr, Grecja i Włochy). W nowych szczegółowych ocenach sytuacji przeanalizowane zostanie, w jaki sposób rozwinęły się te zakłócenia równowagi, czy są istotne, jak się zmieniły oraz jakie działania polityczne podjęły państwa członkowskie. Dzięki temu uaktualnione zostaną istniejące oceny, a ewentualne pozostałe potrzeby w zakresie polityki – ocenione.

Działania w ramach paktu stabilności i wzrostu w odniesieniu do Rumunii

[Rumunia jest objęta procedurą nadmiernego deficytu](#) od kwietnia 2020 r., ponieważ w 2019 r. przekroczyła próg deficytu określony w Traktacie. W czerwcu 2021 r. Rada przyjęła nowe zalecenie dla Rumunii dotyczące likwidacji nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w tym państwie najpóźniej do 2024 r.

W świetle osiągniętego celu pośredniego na 2021 r. Komisja uważa, że w tym momencie nie należy podejmować decyzji co do dalszych kroków w ramach procedury nadmiernego deficytu dotyczącej Rumunii. Komisja dokona ponownej oceny sytuacji budżetowej Rumunii po przedstawieniu przez nowy rząd budżetu na 2022 r. oraz średniookresowej strategii fiskalnej.

Sprawozdanie dotyczące wzmocnionego nadzoru i sprawozdania z nadzoru po zakończeniu programu

W [dwunastym sprawozdaniu dotyczącym wzmocnionego nadzoru](#) w odniesieniu do Grecji stwierdzono, że kraj ten poczynił dalsze postępy na drodze do realizacji uzgodnionych zobowiązań pomimo opóźnień w niektórych obszarach, częściowo związanych z trudnymi okolicznościami spowodowanymi pandemią COVID-19 i katastrofalnymi pożarami środowiskowymi w sierpniu 2021 r. Sprawozdanie to mogłoby posłużyć za podstawę do podjęcia przez Eurogrupę decyzji w sprawie uruchomienia kolejnej transzy warunkowych środków ołożadłużeniowych.

W sprawozdaniach z nadzoru po zakończeniu programu dotyczących [Hiszpanii](#), [Portugalii](#), [Cypru](#) i [Irlandii](#) stwierdzono, że wszystkie cztery państwa członkowskie zachowują zdolność do obsługi długu pozostałego do spłaty.

Wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu

We [wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu](#) potwierdzono, że sytuacja na rynku pracy poprawia się, choć zatrudnienie nie powróciło jeszcze do poziomu sprzed kryzysu. Kryzys związany z COVID-19 dotknął w szczególności ludzi młodych, pracowników zatrudnionych w ramach niestandardowych form zatrudnienia, osoby samozatrudnione i obywatele państw trzecich. Sektory charakteryzujące się wysokim zapotrzebowaniem już zmagają się z niedoborem siły roboczej. Jednocześnie

wiele przedsiębiorstw boryka się wskutek kryzysu ze znacznymi trudnościami finansowymi, przez co niektóre miejsca pracy mogą zniknąć, podczas gdy inne zostaną utworzone w związku z zieloną i cyfrową transformacją. W tym kontekście szczególnie ważne stają się aktywne polityki w zakresie rynku pracy, a w szczególności wspieranie przekwalifikowania zawodowego. Pandemia wywarła negatywny wpływ na uczestnictwo w kształceniu dorosłych, które w UE jest raczej wyjątkiem niż normą, a przy tym istnieją duże różnice między państwami członkowskimi. W związku z tym wyzwaniem pozostaje zapewnienie mieszkańcom odpowiednich umiejętności potrzebnych na rynkach pracy przyszłości. Systemy ochrony socjalnej pomogły ponadto przetrwać kryzys związany z COVID-19 bez wyraźnego zwiększenia zagrożenia ubóstwem lub nierówności dochodowych. Udało się to osiągnąć również dzięki znacznemu wsparciu na szczeblu UE i państw członkowskich, na przykład w postaci mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy i innych środków służących utrzymaniu miejsc pracy, wprowadzonych lub rozszerzonych w czasie kryzysu, finansowanych za pośrednictwem instrumentu SURE. Niemniej jednak w wielu państwach utrzymują się luki w ochronie socjalnej, w szczególności w przypadku pracowników zatrudnionych w ramach niestandardowych form zatrudnienia i osób samozatrudnionych. Analiza zawarta we wspólnym sprawozdaniu o zatrudnieniu na 2022 r. opiera się na zmienionej tablicy wyników zawierającej wskaźniki społeczne, która obecnie umożliwia monitorowanie 18 z 20 zasad [Europejskiego filaru praw socjalnych](#). Przyczyni się to do kompleksowej oceny najważniejszych wyzwań społecznych i związanych z zatrudnieniem w państwach członkowskich. Na Szczycie Społecznym w Porto przywódcy UE zatwierdzili plan działania w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych, w którym określono [trzy główne cele UE](#) w zakresie zatrudnienia, umiejętności i ograniczenia ubóstwa do 2030 r. Cele te są obecnie włączone do wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu.

Wypowiedzi członków Kolegium:

Valdis **Dombrovskis**, wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom, powiedział: „Przechodzimy teraz z zarządzania kryzysowego na inwestycje sprzyjające wzrostowi gospodarczemu na rzecz przyszłości i naszym priorytetem jest przeprowadzenie odpowiednich reform i inwestycji, tak aby Europa mogła realizować sprzyjającą włączeniu społecznemu, trwałą i zrównoważoną odbudowę. Strukturę finansowania zapewni Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ale państwa członkowskie mogą również opierać się na europejskim semestrze jako wskazówce wyznaczającej kierunek polityki na przyszłość. Regularne wytyczne w ramach cyklu semestru pomogą przyspieszyć zieloną i cyfrową transformację, wzmocnić naszą wspólną odporność na przyszłe wstrząsy i dadzą gospodarkom potrzebny bodziec. Semestr pomoże też państwom członkowskim w przeciwdziałaniu nowym oraz już znanym zagrożeniom, które mogą utrudniać ożywienie gospodarcze. Będziemy musieli się też skupić na wzmacnianiu przedsiębiorstw, zatrudnieniu większej liczby osób na stanowiskach pracy dobrej jakości, usuwaniu barier dla inwestycji i koordynowaniu polityk w celu zachowania stabilności fiskalnej UE”.

Paolo **Gentiloni**, komisarz do spraw gospodarki, powiedział: „Gospodarka europejska dynamicznie się rozwija, ale boryka się z różnymi trudnościami: gwałtownym wzrostem liczby przypadków COVID, rosnącą inflacją i bieżącymi problemami związanymi z łańcuchem dostaw. Ta złożona sytuacja gospodarcza wymaga starannie skalibrowanych strategii politycznych: musimy utrzymać ożywienie gospodarcze, ale zarazem przejść na bardziej zrównoważony, konkurencyjny i sprzyjający włączeniu społecznemu model wzrostu, który będzie funkcjonował po zakończeniu pandemii. W odniesieniu do strefy euro apelujemy o umiarkowanie wspierający kurs polityki fiskalnej na 2022 r., z naciskiem na inwestycje, wyposażenie pracowników w nowe umiejętności i zapewnienie wypłacalności rentownych przedsiębiorstw. Zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które w wielu przypadkach pogłębiły się wskutek pandemii, wymagają szczególnej uwagi. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest obecnie wdrażany w 22 państwach UE, które mają wydać około 40 proc. całkowitej kwoty przyznanych im dotacji w samym tylko 2022 r. Skuteczna realizacja powyższych założeń będzie być może największym wyzwaniem – i szansą – w nadchodzącym roku”.

Nicolas **Schmit**, komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych: „Aktywne polityki rynku pracy, w tym zachęty do zdobywania kwalifikacji i zatrudniania, muszą znajdować się w centrum naszych działań mających na celu złagodzenie negatywnych skutków pandemii. Ułatwi to przekwalifikowania zawodowe i zagwarantuje, że zielona i cyfrowa transformacja będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Oprócz zwiększenia inwestycji w umiejętności konieczne jest również przyjrzenie się warunkom pracy, co pomoże rozwiązać także problem niedoboru siły roboczej w niektórych sektorach. Wspieramy obywateli w przenoszeniu się na nowe, dostosowane do przyszłych wyzwań stanowiska pracy, lecz musimy jednocześnie zapewnić dobrą jakość tych nowych rodzajów miejsc pracy”.

Co dalej?

Komisja zwraca się do Eurogrupy i Rady o omówienie prezentowanego pakietu i przyjęcie zaproponowanych dziś wytycznych. Komisja liczy na nawiązanie konstruktywnego dialogu z Parlamentem Europejskim na temat treści tego pakietu i każdego kolejnego etapu cyklu europejskiego semestru.

Kontekst

Europejski semestr zapewnia ugruntowane ramy koordynacji polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia państw członkowskich i będzie nadal odgrywać tę rolę na etapie odbudowy oraz w procesie przeprowadzania zielonej i cyfrowej transformacji. Priorytety polityczne, podobnie jak w poprzednich latach, będą opierać się na czterech wymiarach

konkurencyjnej zrównoważoności i będą zgodne z celami zrównoważonego rozwoju.

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności jest centralnym elementem NextGenerationEU, w ramach którego dostępne są pożyczki i dotacje w wysokości 723,8 mld euro na wsparcie reform i inwestycji realizowanych przez państwa UE. Ma to na celu złagodzenie gospodarczych i społecznych skutków pandemii koronawirusa oraz zapewnienie, by europejskie gospodarki i społeczeństwa były bardziej zrównoważone, odporne i lepiej przygotowane na wyzwania i możliwości związane z zieloną i cyfrową transformacją.

Dalsze informacje

[Pytania i odpowiedzi na temat jesiennego pakietu europejskiego semestru 2022](#)

[Komunikat w sprawie rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022 r.](#)

[Komunikat w sprawie projektów planów budżetowych na 2022 r.](#)

[Opinie w sprawie projektów planów budżetowych na 2022 r.](#)

[Zalecenie dla strefy euro na 2022 r.](#)

[Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania 2022](#)

[Komunikat w sprawie sytuacji fiskalnej w Rumunii](#)

[Sprawozdanie z nadzoru po zakończeniu programu: Cypr](#)

[Sprawozdanie z nadzoru po zakończeniu programu: Irlandia](#)

[Sprawozdanie z nadzoru po zakończeniu programu: Portugalia](#)

[Sprawozdanie z nadzoru po zakończeniu programu: Hiszpania](#)

[Sprawozdanie dotyczące wzmocnionego nadzoru: Grecja](#)

[Wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu](#)

[Prognoza gospodarcza z jesieni 2021 r.](#)

[Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności](#)

[Europejski semestr](#)

Jesienny pakiet europejskiego semestru [Pobierz \(63.344 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

24 listopada 2021, Bruksela